

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΑΤΡΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ταξιδεύοντας κάποιος προς την Ήπειρο, μπορεί να συναντήσει και να επισκεφτεί πολλά και ωραία αξιοθέατα που σχετίζονται είτε με το φυσικό περιβάλλον, την ιστορία της, τον πολιτισμό. Σίγουρα εξέχουσα θέση κατέχουν τα αρχαία θέατρα και μνημεία της ευρύτερης περιοχής της Ηπείρου που όταν τα επισκέπτεται κανείς, κατά προτίμηση οργανωμένα, νιώθεις τη ροή της ιστορίας και μέσα από την περιήγηση αποκτάς καλύτερη γνώση των διαφορετικών εποχών, της μεταξύ τους αλληλουχίας, της αλληλεπίδρασης πολιτισμών.

Ξεκινώντας τη πολιτισμική αυτή διαδρομή θα αρχίσουμε γεωγραφικά από την Δωδώνη , τον πιο σημαντικό ίσως αρχαιολογικό χώρο της Ηπείρου, όπου λατρευόταν ο Δίας. Το μαντείο της θεωρείται το αρχαιότερο στην Ελλάδα και το θέατρο ένα από τα μεγαλύτερα με χωρητικότητα περίπου 15000 με 17000 θεατές. Το θέατρο κατασκευάσθηκε τον 3ο π.Χ. αιώνα, στο πλαίσιο του φιλόδοξου οικοδομικού προγράμματος που πραγματοποίησε ο Πύρρος, βασιλιάς της Ηπείρου, προκειμένου να αναμορφώσει το πανελλήνιο ιερό και να του δώσει μνημειακό χαρακτήρα. Το αρχαίο στάδιο της Δωδώνης βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο του ιερού, ακριβώς δίπλα στο θέατρο. Πρόκειται για ένα από τα λίγα αρχαία στάδια που διέθεταν λίθινα καθίσματα. Στο στάδιο λάμβαναν χώρα κάθε τέσσερα χρόνια τα Νάια, αθλητικοί αγώνες προς τιμήν του Δία, που στις αρχές του 2ου αι. π.Χ. καθιερώθηκαν ως στεφανίτες αγώνες. Περνώντας προς τη μεριά της Θεσπρωτίας συναντάμε τα Γίτανα , τα οποία χτίστηκαν στη νοτιοδυτική πλαγιά του όρους Βρυσσέλα γύρω στα 350 με 335 π.χ. Τότε κτίστηκε και το θέατρο (χωρητικότητας 4000-5000 θεατών) που ο ποταμός Καλαμάς συνεχίζει να προστατεύει σαν φυσικό τείχος.

Συνεχίζοντας κατά μήκος των ακτών του Ιονίου φτάνουμε στην Κασσώπη, μια ελληνική πόλη του 4ου-2ου αιώνα π.χ. χτισμένο κατά το Ιπποδάμειο σύστημα στις πλαγιές του Ζαλόγγου. Εδώ ξεχωρίζουμε το αρχαίο θέατρο, που η χωρητικότητά του υπολογίζεται σε 5000-6000 θεατές και η ιδιομορφία του έγκειται στο γεγονός ότι η ορχήστρα δε σχηματίζει κύκλο αλλά τόξο, με ξεχωριστή ακουστική. Μετά την Κασσώπη επόμενος σταθμός το νεκρομαντείο του Αχέροντα. Το πρώτο γνωστό μαντείο της αρχαιότητας, που ήταν αφιερωμένο στον θεό του Κάτω Κόσμου βρίσκεται σε έναν λοφίσκο στο χωριό Μεσόποταμος και ανακαλύφθηκε τη δεκαετία του '60. Ήταν χτισμένο κοντά στο σημείο που ενώνεται το ποταμό Αχέροντα και συμβόλιζαν τη θλίψη, τους στεναγμούς και τη στεναχώρια του θανάτου. Το νεκρομαντείο θεωρούνταν το σημαντικότερο ιερό που είχε χτιστεί προς τιμήν του Άδη και εκεί βρισκόταν η είσοδος για το βασίλειο του Κάτω Κόσμου. Σύμφωνα με τον Όμηρο, από αυτό το σημείο κατέβηκε ο Οδυσσέας στον Κάτω Κόσμο για να συναντήσει τον Τειρεσία και να πάρει χρησμό για τον γυρισμό του στην Ιθάκη. Και το πολιτισμικό μας ταξίδι στα αρχαία θέατρα και μνημεία της Ηπείρου καταλήγει στην Νικόπολη, την πόλη της νίκης του Οκταβιανού Αυγούστου εναντίον του στόλου του Αντωνίου και της Κλεοπάτρας το 31 π.χ. Το ωδείο της ήταν στεγασμένο και φιλοξενούσε μουσικές και θεατρικές εκδηλώσεις, απαγγελίες ποιητών, ομιλίες και συζητήσεις ρητόρων.

Μπορούμε να θαυμάσουμε το αρχαίο θέατρο(έχουν απομείνει ορισμένες κερκίδες), το στάδιο, το μαρμάρινο άγαλμα της Αφροδίτης, χρηστικά αντικείμενα της καθημερινότητας, τη σήραγγα του Ρωμαϊκού Υδραγωγείου Νικόπολης και ορισμένα ψηφιδωτά.

Βλέπουμε λοιπόν πως η Ήπειρος εκτός από πολλές και απaráμιλλες φυσικές ομορφιές διαθέτει και πλούσια ιστορία και αρχαίο πολιτισμό όπως αυτός απεικονίζεται μέσα από τα αρχαία θέατρα κυρίως αλλά και τα υπόλοιπα μνημεία της. Την πολιτιστική αυτή διαδρομή στα αρχαία θέατρα έχει σχεδιάσει το σωματείο Διάζωμα, κύριος στόχος του οποίου είναι η ανάδειξη, η προστασία και η ένταξη όλων των αρχαίων θεάτρων στην καθημερινότητά μας σε συνεργασία μάλιστα με την περιφέρεια Ηπείρου.